

BİR HASTALIĞIN YENİLİŞİ

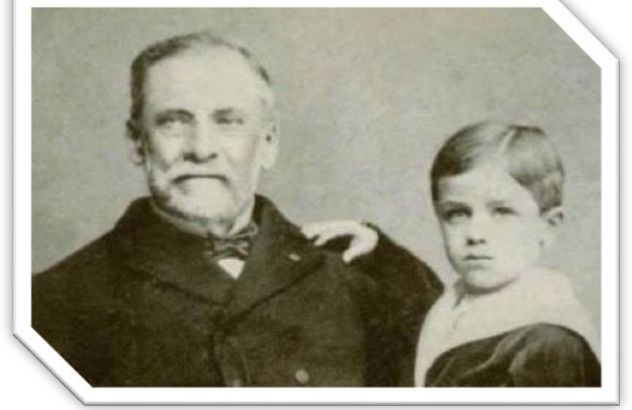
Köpek, duvarın kenarındaki küçük çocuğu sıkıştırmış ve saldırmıştı. Jozef , on dört yerinden yaralanmış , bayılmıştı. Duvarcı çocuğu aldı , Doktor Veber'e götürdü. Jozefin annesine , babasına haber salındı. Onlar da geldiler.

Jozefi ısıran köpeğin kuduz olduğu anlaşılınca Doktor Veber'in üzüntüsü arttı. Bu küçük yavru çok geçmeden ölebilirdi. Pasteur (Pastör) adında bir bilginin , kuduz aşısı üzerinde çalışmalarının olduğunu duymuştu. Hemen küçük Jozefi Paris'te oturan Pasteur'a yolladı. Tarih , 6 Temmuz 1885 ' ti.

Pasteur ; tavuk kolerası , şarbon gibi hastalıkların mikroplarını bulmuş , onları yenmişti. Daha sonra kuduz hastalığının aşısını bulmuştu. Ama bulduğu aşı , yalnızca hayvanlara uygulanıyordu. Acaba bu aşı insanlara da uygulanabilir miydi? Pasteur , arkadaşlarına danıştı. Bu aşığı küçük Jozefe de yapabilir miydi? Onlar da başka çarenin olmadığını söylediler. Pasteur , aynı günün akşamı , küçük Jozefe ilk aşığı yaptı. Fakat Pasteur için uykusuz geceler başladı. Ya küçük Jozef ölürse! Günler birbirini kovalıyor , aşılar her gün biraz daha çoğaltılarak yapılıyordu. Son gün gelip çattı. Pasteur , elleri titreyerek son aşığı da yaptı. Yüce bilgin bütün gece uyumadı. Sabaha doğru , yorgun ve bitkin , pencerenin önünde uyuyakalmıştı. Gözlerini açtığında hemen çocuğu sordu. Jozefi getirdiler. Çocuk , sapsağlamdı , canlıydı , sevinçliydi.

Pasteur' ün buluşu, dünyanın dört bir yanında büyük yankılar uyandırdı. Her ülkeden kuduz hastalığına yakalananlar, akın akın Paris'e geliyordu. Bütün insanlık , bu yüce bilginin başarısını selamlıyordu.

Orhan ASENA

❖ Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1- Doktor Veber, Jozefi neden Paris'e gönderdi?

Çünkü Pasteur adında bir bilginin kuduz aşısını bulduğunu duymuştu.

2- Pasteur , kuduz hastalığından başka hangi hastalıkların aşılarını bulmuştu ?

Tavuk kolerası ve şarbon aşılarını bulmuştu.

3- Pasteur en başta , bulduğu aşığı Jozefe yapmaktan neden çekindi ?

Çünkü daha önce insanlarda hiç uygulanmamıştı.

4- Pasteur'un buluşu dünyanın dört bir yanında nasıl etkiler yarattı? Başarı saygıyla selamlandı.

Hastaların tümü Paris'e akın etti.

❖ Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını bularak , tümce içerisinde kullanınız.

kuduz

Anlamı:Hayvan saldırısıyla bulaşan bir hastalık.

Tümce: Zavallı hayvan, kuduz olmuş!

şarbon

Anlamı. Otçul hayvanlara özgü bir hastalık. İnsanlardada bulasabiliyor.

Tümce: İneğimiz şarbon oldu.

kolera

Anlamı. Bakterilerin yol açtığı bir bağırsak hastalığıdır.

Tümce: Kolera tedavi edilmezse ölümcül olabilir.

- ❖ Aşağıda verilen bölümlerde , -de ve -ki ekleri yanlış yazılmışsa , boşluklara doğrularını yazınız. (Doğru yazılmış ise , boşluklara "doğru" yazınız.)

- de

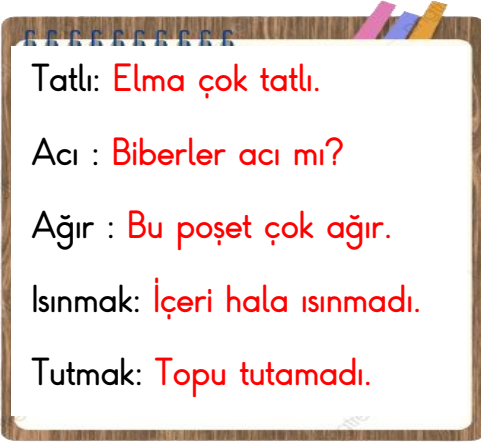
Kalem de al yanına. **Doğru**
 Oda gelebilir bizimle. **O da gelir bizimle.**
 Ekmekte aldın mı? **Ekmek de aldın mı?**
 Sedat da konuşmuş. **Doğru**

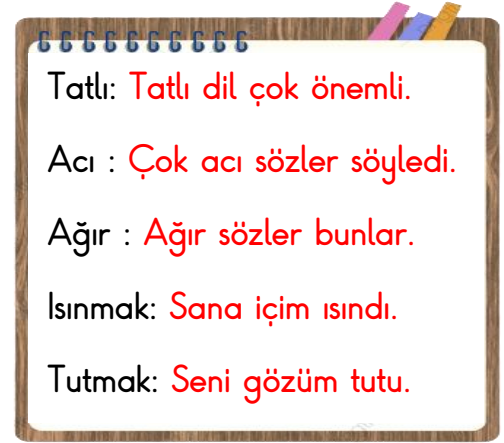
- ki

Dünki simitten al. **Doğru**
 Dersteki sorular nerede? **Doğru**
 Çok yorulmuş ki hemen uyudu? **Doğru**
 Çalışmalısın ki ,başarılı olasın. **Doğru**

- ❖ Aşağıdaki sözcüklerle , ilgili bölümlere gerçek ve mecaz anlamlı tümceler kurunuz.

Tatlı: **Elma çok tatlı.**
 Acı : **Biberler acı mı?**
 Ağır : **Bu poşet çok ağır.**
 Isınmak: **İçeri hala ısınmadı.**
 Tutmak: **Topu tutamadı.**

Tatlı: **Tatlı dil çok önemli.**
 Acı : **Çok acı sözler söyledi.**
 Ağır : **Ağır sözler bunlar.**
 Isınmak: **Sana içim ısındı.**
 Tutmak: **Seni gözüm tuttu.**

SOLDAN SAĞA

- Atatürk'ün annesinin adı
- Alfabemizin ilk harfi
- Elmas sözcüğünün son hecesi- kitap sözcüğünün ilk hecesi
- Atatürk'ün babasının adı
- İlkbaharın bir ayı
- " J " den sonraki harf -Çatı sözcüğünün son hecesi

BULMAĞA

1 2 3 4 5 6 7

1	Z	Ü	B	E	Y	D	E
2	A				A		L
3	M	A	S		K	İ	
4	A	L	İ	R	İ	Z	A
5	N	İ	S	A	N		Ş
6				K		T	İ

YUKARIDAN AŞAĞI

- " Süre "eş anlamlısı.
- Bir isim
- Bulutun yeryüzüne inmiş hali
- "Bayrak" son hecesi
- Uzak değil
- Kara ayağımızla bastığımızda ne bırakırız?
- Bir organımız- Hastalıktan korunmak için yapılır

Zihinden ve kısa yoldan çarpma

❖ Aşağıdaki çarpma tablolarındaki sayıları 10 , 100 ve 1000 ile zihinden çarpıp , boşluklara yazınız.

X	10	100	1000
35	350	3500	35000
89	890	8900	89000
115	1150	11500	115000
214	2140	21400	214000

X	10	100	1000
315	3150	31500	315000
23	230	2300	23000
67	670	6700	67000
316	3160	31600	316000

❖ Aşağıdaki çarpma işlemlerini kısa yoldan yapınız.

$$\begin{array}{r} 100 \\ \times 24 \\ \hline 2400 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 212 \\ \times 10 \\ \hline 2210 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 425 \\ \times 100 \\ \hline 42500 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \\ \times 24 \\ \hline 24000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 236 \\ \times 100 \\ \hline 23600 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 200 \\ \times 24 \\ \hline 4800 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 212 \\ \times 30 \\ \hline 6360 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 300 \\ \times 34 \\ \hline 10200 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 700 \\ \times 11 \\ \hline 7700 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 324 \\ \times 40 \\ \hline 12960 \end{array}$$

❖ Aşağıdaki çarpma işlemlerini kısa yoldan yapınız.

$$\begin{array}{r} 20 \\ + \\ 321 \\ \times 30 \\ \hline 9630 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + \\ 432 \\ \times 30 \\ \hline 12960 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + \\ 32 \\ \times 30 \\ \hline 960 \end{array}$$

5 ; 25 ve 50 ile
kısa yoldan çarpma

❖ Aşağıda verilen bilgilere göre, çarpma işlemlerini kısa yoldan yapalım.

BİLGİ: Bir sayıyı 5 ile kısa yoldan çarpmak için , diğer çarpan 2'ye bölünür. Çıkan sonuç 10 ile çarpılır.

Örnek

$$26 \times 5 = ?$$

$$26 \div 2 = 13$$

$$13 \times 10 = 130$$

$$32 \times 5 = ?$$

$$32 \div 2 = 16$$

$$16 \times 10 = 160$$

$$44 \times 5 = ?$$

$$44 \div 2 = 22$$

$$22 \times 10 = 220$$

BİLGİ: Bir sayıyı 25 ile kısa yoldan çarpmak için , diğer çarpan 4'e bölünür. Çıkan sonuç 100 ile çarpılır.

Örnek

$$52 \times 25 = ?$$

$$52 \div 4 = 13$$

$$13 \times 100 = 1300$$

$$84 \times 25 = ?$$

$$84 \div 4 = 21$$

$$21 \times 100 = 2100$$

$$64 \times 25 = ?$$

$$64 \div 4 = 16$$

$$16 \times 100 = 1600$$

BİLGİ: Bir sayıyı 50 ile kısa yoldan çarpmak için , diğer çarpan 2'ye bölünür. Çıkan sonuç 100 ile çarpılır.

Örnek

$$78 \times 50 = ?$$

$$78 \div 2 = 39$$

$$39 \times 100 = 3900$$

$$68 \times 50 = ?$$

$$68 \div 2 = 34$$

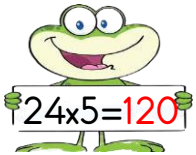
$$34 \times 100 = 3400$$

$$46 \times 50 = ?$$

$$46 \div 2 = 23$$

$$23 \times 100 = 2300$$

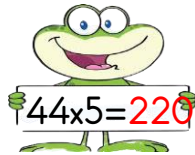
❖ Aşağıda verilen çarpma işlemlerini kısa yoldan yapalım.

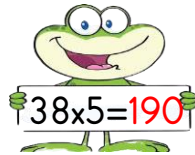
$$24 \times 5 = 120$$

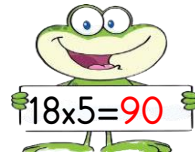
$$16 \times 5 = 80$$

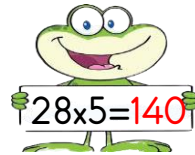
$$44 \times 5 = 220$$

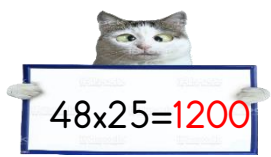
$$38 \times 5 = 190$$

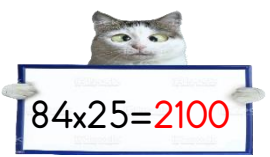
$$18 \times 5 = 90$$

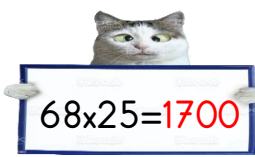
$$28 \times 5 = 140$$

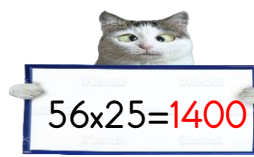
$$48 \times 25 = 1200$$

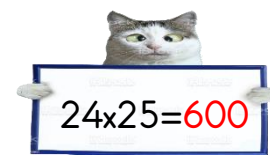
$$84 \times 25 = 2100$$

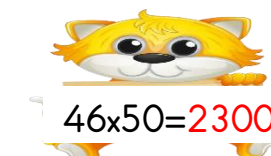
$$68 \times 25 = 1700$$

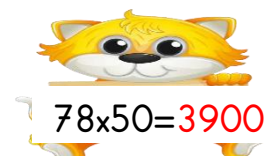
$$56 \times 25 = 1400$$

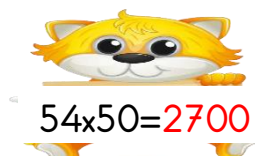
$$24 \times 25 = 600$$

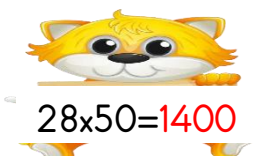
$$46 \times 50 = 2300$$

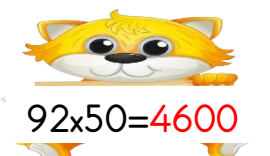
$$78 \times 50 = 3900$$

$$54 \times 50 = 2700$$

$$28 \times 50 = 1400$$

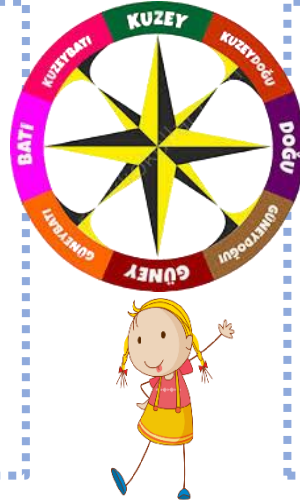
$$92 \times 50 = 4600$$

Bulduğumuz yerin krokişi

❖ Aşağıdaki krokiye göre soruları cevaplayınız ve boşlukları doldurunuz.

- Lokantanın kuzeybatısında hangi bina vardır?
İş merkezi vardır.
- Okul , Ali'nin evine göre hangi yöndedir?
Doğu yönündedir.
- Hastane parka göre hangi yöndedir?
Batı yönündedir.

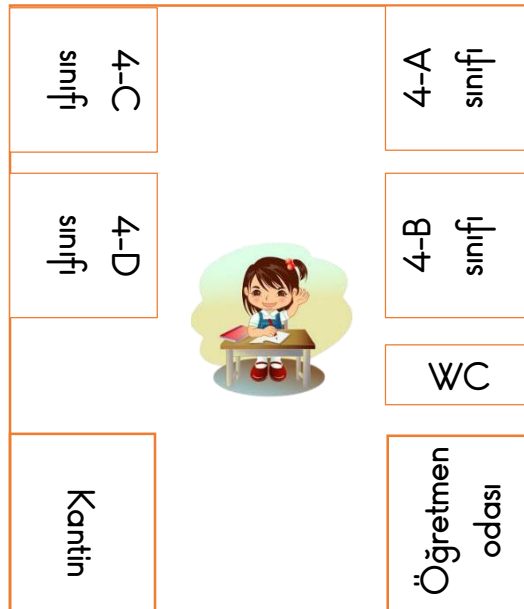

- Parkın güneyinde **okul** vardır.
- İş merkezinin doğusunda **hastane** vardır.
- Okulun kuzeyinde **yakıt istasyonu** ve **park** bulunur.
- Lokantaya göre yakıt istasyonunu **kuzeydoğu** yönündedir.

❖ Aşağıdaki okul krokişine göre soruları cevaplayınız ve boşlukları doldurunuz.

- 4-B nin kuzeybatısında hangi sınıf vardır?
4 - C sınıfı vardır.
- Okulun güneydoğusunda ne vardır?
Öğretmen odası vardır.
- Okul binasının kuzeyinde hangi sınıflar vardır?
4-C ve 4-A sınıfları vardır.

- Tuvaletin kuzeyinde hangi sınıflar bulunmaktadır ?
4-A ve 4-B sınıfları vardır.
- Kantin , okul binasının hangi yönündedir?
Güneybatısındadır.

Sigaranın zararları

Çevrenizdeki sigara içen insanların , sigarayı bırakması için, onlara ne gibi tavsiyeleriniz olabilir ?

Sağlıklı yaşayabilmeleri için ,sigarayı bırakmalarını tavsiye ederim.

"Pasif içici" kavramının ne anlama geldiğini yazınız.

Sigara içmeyen insanların, sigara içen insanların çevreye yaydıkları dumanları ile zehirlenmesidir.

Hangi durumlarda pasif içici oluruz?

Sigara içen bir insanın yakınında bulunduğumuz zaman, pasif içici oluruz.

Sigaranın yol açtığı hastalıklardan üç tanesini yazınız?

Kalp krizi ,akciğer kanseri, nefes darlığı

❖ Aşağıda verilen cümlelerde , doğru olanların yanına "D" , yanlış olanların yanına "Y" yazınız.

- (D) Kalp ve damar hastalıklarının en büyük sebebi sigaradır.
- (Y) Sigara çok uzun süre içilmediyse , zararlı değildir.
- (Y) Sigara sadece akciğerlerimize zarar verir.
- (Y) Karaciğer, en çok sigaradan zarar görür.
- (D) Sigaranın içerisindeki bağımlılık yapan maddenin adı nikotindir.
- (D) Sigara , en kısa sürede bırakılması gereken çok zararlı bir alışkanlıktır.
- (Y) Sigara , diğer zararlı alışkanlıklara göre daha masum bir zararlı alışkanlıktır.
- (D) Pasif içici olmak , en az sigara içmek kadar sağlığa zararlıdır.

MINİ TEST

$$215 \times 100 = 21500$$

$$42 \times 200 = 840$$

$$20 \times 78 = 1560$$

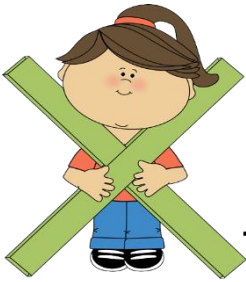
$$98 \times 1000 = 9800$$

1- Yukarıdaki çarpma işlemlerini kısa yoldan yapılmıştır. Kaç tanesinin sonucu doğrudur ?

- A) Bir tanesinin B) İki tanesinin
C) Üç tanesinin D) Dört tanesinin

2- $44 \times 5 =$ işlemini kısa yoldan yaparsak sonucu kaç buluruz?

- A) 2200 B) 220
C) 1100 D) 330

$$\begin{array}{r} 968 \\ \times 87 \\ \hline \square\square\square \\ - \square\square\square \\ \hline \square\square\square\square \end{array}$$

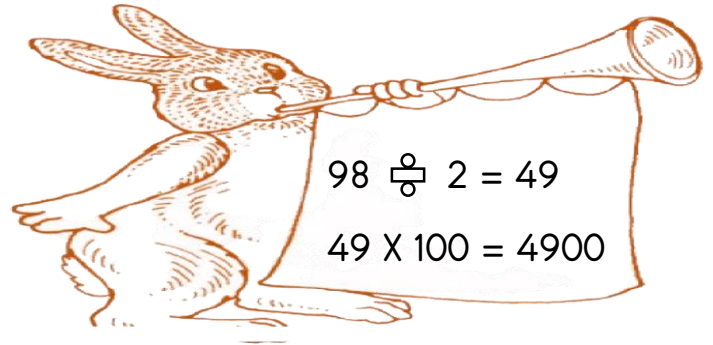
3- Yukarıdaki çarpma işleminin sonucunu bulunuz.

- A) 67 885 B) 8641
 C) 84 216 D) 98 425

$$\begin{array}{r} 84 \\ \times 25 \\ \hline \end{array}$$

4- Yukarıdaki tahtada yazan çarpma işlemini kısa yoldan yaparsak , nasıl bir yol izleriz ?

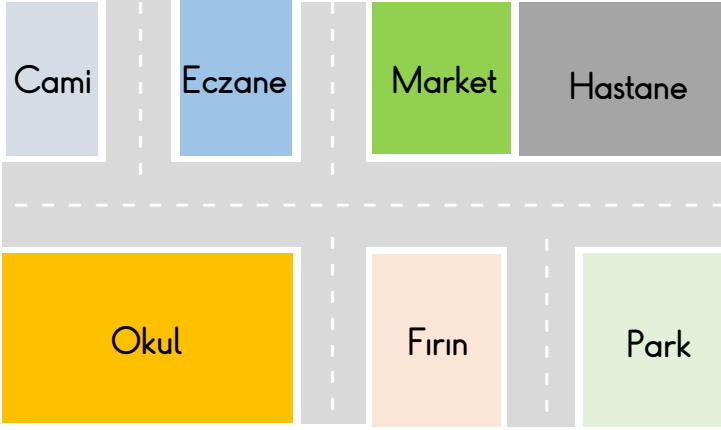
- A) $84 \times 5 = 420$
 $84 \times 2 = 168$
 $420 + 168 = 588$
- B) $84 \times 4 = 336$
 $336 \times 100 = 33600$
- C) $84 \div 4 = 21$
 $21 \times 100 = 2100$
- D) $84 \div 2 = 42$
 $42 \times 100 = 4200$

$$\begin{array}{l} 98 \div 2 = 49 \\ 49 \times 100 = 4900 \end{array}$$

5 - Tavşanın gösterdiği işlemler , bir çarpma işleminin kısa yoldan yapılmış halidir. Kısa yoldan çözümü verilen bu çarpma işlemi aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) 98×50 B) 89×25
C) 98×5 D) 98×10

❖ 6. , 7. , 8. ve 9. soruları krokiye göre cevaplandırınız.

6- Okul fırının neresindedir?

- A) Kuzeyinde   B) Güneybatısında
C)Doğusunda   **D) Batısında**

7- Cami parka göre hangi yöndedir?

- A) Kuzey   **B) Kuzeybatı**
C) Güney   D) Güneydoğu

8- Hangisi hastanenin batısında değildir ?

- A) Park**   B) Eczane
C) Market   D) Cami

9- Hangisi krokinin güneybatısındadır_?

- A) Hastane   **B) Okul**
C) Fırın   D) Park

10- Hangisi sigaranın bırakılmasına yardımcı olur?

- A) 112   B) 155
C) 171   D) 110

11 - Aşağıdakilerden hangisi sigaranın yol açtığı bir hastalıktır ?

- A) Grip   B) Kulak ağrısı
C) Nezle   **D) Kalp krizi**

12- Yukarıdaki görseldeki kişi , neden öfkeleniyor?

- A) Diğer kişiyi sevmediği için
B) Pasif içici durumuna düştüğü için
C) Kendine sigara vermediği için
D) Çok sinirli olduğu için

Zararlı alışkanlıklar insanları hasta eder, hatta ölümlerine yol açar. Dünya genelinde , en fazla ölüme neden olan zararlı alışkanlık.....

13- Doktorun kurduğu tümcede noktalı yere hangi zararlı alışkanlık yazılmalıdır?

- A) uyuşturucudur   **B) sigaradır**
C) alkoldür   D) tembelliktir